

NÁUČNÝ CHODNÍK ROHÁČSKE PLESÁ

Milý kamarát,

srdečne Ťa vítam na náučnom chodníku Roháčske plesá! Nachádzame sa v národnej prírodnej rezervácii v rámci Tatranského národného parku. Spoločne budeme objavovať krásy našej prírody a dozvieme sa množstvo zaujímavostí a následne si spolu urobíme aj zaujímavý pokus v teréne! Si pripravený?

Podme na to!

Doplň do tabuľky základné informácie o náučnom chodníku.

Začiatok trasy:
Koniec trasy:
Odhadovaný čas trvania:
Dĺžka:
Počet náučných tabúľ:
Čas trvania:

Tabuľa č. 1 – Lavína

Vytvor dvojicu na základe charakteristík typov lavín.

1. dosková lavína	a) Ničivý účinok, nevytvára sa snehový mrak, masa snehu je súdržná.
2. povrchová lavína	b) V nánose sa nachádzajú veľké kvádre, ktoré vydržia aj dlhší transport.
3. prachová lavína	c) Do pohybu sa dávajú len horné vrstvy snehu.
4. tečúca lavína	d) Vytvára sa snehový mrak sprevádzajúci lavínu, veľmi ničivé účinky.

Tabuľa č. 2 – Lavíny

Posúď pravdivosť tvrdení: pravdivé (P), nepravdivé (N)

- Lavína je rýchly zosun snehu po strmom svahu.
- Tvorba lavín je charakteristická pre pahorkatiny a pohoria do 800m n.m..
- Nízke Tatry, Vysoké Tatry, Malá aj Veľká Fatra sú lavínišťa na Slovensku.
- Sklon svahu, teplota, vietor, nánosy snehu sú faktory vplývajúce na vznik lavíny.
- Lavína obsahuje vždy čistý sneh.

Tabuľa č. 3 – Voda

Na trase, ktorou spolu prechádzame, uvidíš vodný tok. Skús ho stručne charakterizovať (šírka koryta, rýchlosť toku) a odpovedz na otázky.

Aký je rozdiel medzi Roháčskym potokom a riekou Dunaj pri ústí do Čierneho mora?

Tvar akého písmena má prierez profilu dolinou formovanou vodným tokom a prečo?

Nakresli profil doliny, ktorú formoval ľadovec a tvar doliny, ktorú formoval vodný tok.

V minulosti sa na tomto území nachádzali ľadovce. Všímaj si počas celej trasy okolie a zaznamenaj si, aké geomorfologické prvky vytvorené ľadovcom si videl.

Tabuľa č. 4 – Kosodrevina

Pozorne sleduj horskú flóru. Do tabuľky doplň údaje o drevinách, ktoré si počas svojej cesty videl.

Názov dreviny	Morfológia listu-popis	Stručná charakteristika-hlavné znaky

Tabuľa č. 5 – Živočíchy

Na základe informačnej tabule doplň chýbajúci text a prirad' k slovenskému názvu názov latinský.

Na tomto území žije .....druhov cicavcov, pričom najvzácnejšie sú tieto druhy:

Kamzík a svišť sú glaciálnymi reliktnami, to znamená, že..... . Ak hovoríme o druhu ako o endemite, znamená to, že sa daný druh .....

Kamzíky sa živia ..... potravou. ktorú v zime ..... . Svište prežívajú zimu v norách vďaka vrstve ..... . Nad hornú hranicu lesa vystupujú za potravou ....., ..., ... Z vtákov sa tu vyskytuje ..... druhov.

Medveď hnedý

Lynx lynx

Rys ostrovid

Cervus elaphus

Jeleň lesný

Canis lupus

Vlk dravý

Ursus arctos

Tabuľa č. 6 – Kvetena okolia chodníka

Odfot' si do svojho telefónu náučnú tabuľu a zapíš, ktoré druhy rastlín si videl a ktorý druh bol zastúpený v najväčšom počte.

.....

.....

.....

.....

.....

Tabuľa č. 7 – Najvzácnejšia kvetena okolia Roháčskych plies

V okolí Roháčskych plies sa nachádza veľa významných druhov rastlín. Dopln' vetu a vysvetli pojem.

K najvzácnejším druhom rastlín rastúcim na tomto území patrí .....

Na území Tatier označujeme viaceré druhy ako glaciálne relikty. Vysvetli, čo tento pojem znamená.

Glaciálny relikty:

Tabuľa č. 8 – Roháčske plesá

Dopln' informácie.

Na náučnom chodníku môžeme vidieť ..... Roháčske plesá, ktoré vznikli po roztopení ľadovcov.

Dôkazom ľadovcovej činnosti sú:

Najväčším Roháčskym plesom je ..... pleso s rozlohou.....

Štvrté Roháčske pleso je ..... s hĺbkou .....

Z dvoch druhov mlokov ktoré tu žijú, je dominantný mlok vrchovský a môžeme ho nájsť aj

..... štvrtého Roháčskeho plesa.

A sme na konci náučného chodníka Roháčske plesá!

Dopln' do tabuľky na prvej strane časový údaj, za ktorý sme náučný chodník prešli.

Meranie pH vody v Roháčskych plesách

Kyslosť alebo pH je číslo, ktoré vyjadruje reakciu vodného roztoku. Vodný roztok môže reagovať kyslo, alebo zásadito. Vodné roztoky získavajú pH od 0-14. Chemicky čistá voda má hodnotu pH 7. U kyselín je to od 0 do 7 a u zásad od 7 po 14.

Úloha: Zisti a porovnaj namerané hodnoty pH vody jednotlivých Roháčskych plies.

Pomôcky: 4 nádoby na vzorky, testovacie papieriky na meranie pH vody

Postup:

4. Odober vzorky vody z jednotlivých plies a označ ich.
5. Pomocou testovacích papierikov zisti hodnoty pH pre jednotlivé vzorky.
6. Zistené hodnoty zaznač do tabuľky.

Názov miesta odobratia vzorky	Nameraná hodnota

Záver:

1. Zhodnoť a porovnaj namerané výsledky. Ktoré z plies sa hodnotou pH vody najviac približuje chemicky čistej vode?

2. Ktoré pleso má pH najvyššie?

NÁUČNÝ CHODNÍK ROHÁČSKE PLESÁ

Aktivita: Telefón

Tabuľa NCH: Kosodrevina

Typ aktivity	hra, súťaž
Kompetencie	rýchle premýšľanie, pozorné čítanie
Čas	15 minút

Cieľ aktivity: Utvrdiť si informácie o kosodrevine, precvičiť si čítanie s porozumením a následne vedieť dané informácie podať ostatným žiakom.

Postup práce:

Na úvod treba žiakom vysvetliť pravidlá hry ktoré sú nasledovné:

- *Žiaci sa rozdelia do dvoch skupín.*
- 1. *Z každej skupiny sa vyberie jeden dobrovoľník a jeden rozhodca, ktorý obdrží papier s „kľúčovými slovami“.*
- 2. *Dobrovoľníci majú minútu na to, aby si čo najpozornejšie prečítali text na náučnej tabuli.*
- 3. *Po vypršaní času sa dobrovoľníci vrátia k svojej skupinke ktorá stojí obďaleč, a snažia sa zopakovať text náučnej tabule čo najpresnejšie.*
- 4. *Následne sa zo skupinky žiakov vyberie náhodný žiak, ktorý musí zopakovať informácie, ktoré skupinke povedal dobrovoľník.*
- 5. *Rozhodca dáva pozor, ktoré zo slov napísaných na papieri ktorý obdržal na začiatku aktivity, daný žiak povedal.*
- 6. *Skupinka, ktorej žiak povedal najviac slov napísaných na papieri vyhráva*

Kľúčové slová: kosodrevina, borovica, hranica lesa, korene, vlaha, chráni, odplavenie, zosuv, pastierstvo, vytínanie, vypaľovanie, dnes, rásť, funkcia

Diskutujte o negatívnych dôsledkoch nekontrolovaného rúbania stromov pre krajinu.